

หาดใหญ่... เมืองแห่งโอกาส: ปรับตัวเพื่อพร้อมไปต่อ

สุรเชษฐ์ ศรีภูริรักษ์ | ภัทริยา นวลใย ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้

งาน Round Share “หาดใหญ่...เมืองแห่งโอกาส” วันที่ 27 มี.ค. 2569

ท่ามกลางรอยจารึกของสายน้ำที่เคยบำไหลผ่านใจกลางเมืองเศรษฐกิจแดนใต้ เสวนา “หาดใหญ่... เมืองแห่งโอกาส” ณ สวนหย่อมศุภสารรังสรรค์ ได้กลายเป็นวงเสวนาที่รวมผู้ประกอบการ สถาบันการเงิน และหน่วยงานภาครัฐ มาแบ่งปันเรื่องราวการพลิกฟื้นเมืองจากวิกฤตและถอดบทเรียนของการปรับตัวที่สะท้อนภาพหัวใจของคนหาดใหญ่ที่พร้อมจะเปลี่ยนศักยภาพที่มีอยู่ให้กลายเป็นพลังแห่งโอกาส

การปรับตัวระยะสั้นเพื่อกลับมาเปิดร้าน

เมื่อระดับน้ำเริ่มลดลง ภาพที่เราเห็นคือการเร่งฟื้นฟูทั้งสภาพจิตใจและการฝึกกำลังของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับน้ำและทำให้เมืองเดินหน้าต่อได้ทันที **จุดเปลี่ยนที่สำคัญคือการปรับเปลี่ยนมุมมองของผู้ประกอบการจากเดิมที่ต่างคนต่างอยู่สู่การเป็น“พันธมิตรในย่าน”** เราเห็นการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และอีเวนต์ขนาดเล็ก โดยใช้พื้นที่หน้าร้าน เพื่อให้คนเข้ามาใช้ง่ายและร้านค้าได้ระบายสินค้า รวมถึงสร้างบรรยากาศความคิดค์กันมาใหม่ ขณะที่การจัดกิจกรรมใหญ่โดย ททท. ก็เดินหน้าเต็มที่เพื่อกระตุ้นความเชื่อมั่นผ่านการจัดงานเทศกาลระดับเมืองอย่างต่อเนื่อง ทั้งงานเคาท์ดาวน์ ตรุษจีน และมิถุนายนสงกรานต์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาเร็วที่สุด

ในด้านกายภาพ ผู้ประกอบการที่กลับมาเปิดแล้ว ส่วนใหญ่เลือกปรับปรุงอาคารโดยใช้วัสดุที่ทนน้ำอย่างน้อย 5-7 วัน อย่างสแตนเลสหรือเหล็ก แทนงานไม้ รวมถึงปรับปรุงโกดังสินค้าให้สูงขึ้นและลดสต็อกสินค้าช่วงหน้าฝนลง เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดซ้ำในอนาคต นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางส่วนตัดสินใจเปลี่ยนธุรกิจไปสู่รูปแบบที่ฟื้นตัวเร็วและตอบโจทย์ตลาดมากขึ้น เช่น การเปลี่ยนจากร้านสังฆภัณฑ์มาทำธุรกิจอาหารประเภท STREET FOOD ที่มีต้นทุนการจัดการยืดหยุ่นกว่า อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ประกอบการราว 10-20% ที่ยังไม่กลับมาเปิด เพราะยังรอให้นักท่องเที่ยวฟื้นตัวมากกว่านี้

ศักยภาพของหาดใหญ่... ที่พร้อมไปต่อ

จากทสนทนาที่เกิดขึ้นในงาน ROUND SHARE “หาดใหญ่...เมืองแห่งโอกาส” ซึ่งแบ่งกัชาติจัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 มี.ค. 2569 ภาคธุรกิจสะท้อนภาพให้เห็นว่าแม่เมืองจะเฟื่องผ่านอุทกภัยครั้งใหญ่ปลายปี 2568 แต่หาดใหญ่ยังเต็มไปด้วยศักยภาพ ในฐานะศูนย์กลางการค้า การแพทย์ และการท่องเที่ยว

ธุรกิจเริ่มขยับ....สู่ศักยภาพใหม่ของเมือง

- การปรับตัวสู่การเป็น**ระเบียบเศรษฐกิจสุขภาพ**อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อตอบโจทย์เทรนด์โลก ทั้งมาตรฐานอาหารปลอดภัย อาหารฟังก์ชัน บริการสุขภาพที่หลากหลาย รวมไปถึงพัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์เพื่อรองรับกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งการปรับตัวด้าน MEDICAL & WELLNESS ในครั้งนี้ จะเป็นแม่เหล็กสำคัญในการดึงดูด "กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงและหลากหลาย" ช่วยสร้างรายได้หมุนเวียนเพิ่มขึ้นได้ในระยะยาว
- การปรับตัวของธุรกิจรายเล็กที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี อาทิ ธุรกิจโรงแรมใช้ DYNAMIC PRICING เพื่อช่วยกำหนดราคาในแต่ละช่วงเวลา สร้างเครือข่ายความร่วมมือของ SME เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์
- ธุรกิจการค้าได้นำความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาต่อยอด อาทิ การตกแต่งร้านค้าด้วยดีไซน์ที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของหาดใหญ่ เพื่อสร้างประสบการณ์ให้ผู้บริโภค เพื่อเพิ่มกลุ่มลูกค้าทั้งในและนอกพื้นที่
- นอกจากนี้ ด้วยต้นทุนเดิมที่มีอยู่ของหาดใหญ่ทั้งศูนย์กลางการคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคทั้งในและต่างประเทศ ศูนย์กลางการศึกษาและการแพทย์ อุทยานวิทยาศาสตร์ที่พร้อมเสริมศักยภาพ SME ด้วยการใช้นวัตกรรม รวมถึงเสน่ห์ด้านอาหาร จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้หาดใหญ่ปรับตัวและพร้อมไปต่อ

สถาบันการเงินพร้อมเคียงข้าง... เปลี่ยนโมเดลธุรกิจให้ทันโลก

- "เครื่องมือ" เพื่อสนับสนุนการปรับตัว มีตัวอย่างมาตรการ ดังนี้
- **เติมทุนดอกเบียดำ:** ธนาคารออมสินมี SOFT LOAN วงเงิน 1 แสนล้านบาท สำหรับธุรกิจที่ต้องการปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน (TRANSFORMATION) หรือกลุ่มท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร
 - **ตัวช่วยค้าประกัน:** บริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสาขารวมขนาดย่อม (บสย.) พร้อมหนุน SMES ที่ขาดหลักประกัน โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมการค้าประกัน เพื่อให้ธุรกิจมีสภาพคล่องและเดินหน้าต่อไปได้
 - **เติมความรู้:** นอกเหนือจากเงินทุน สถาบันการเงินยังมีการให้คำปรึกษาและองค์ความรู้ทางการเงิน เพื่อให้ธุรกิจปรับตัวได้อย่างมั่นคง

โจทย์สำคัญที่ต้องปลดล็อก

เพื่อให้ธุรกิจในพื้นที่ปรับตัวได้ทันท่วงที กลไกการเงินต้องทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ:

- **สถาบันการเงินต้อง "ยืดหยุ่น":** พิจารณาผ่อนปรนเกณฑ์สินเชื่อที่เข้มงวดสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต เพื่อให้เม็ดเงินไหลเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้จริง
- **โฟกัส "คนตัวเล็ก" (MICRO SME):** เพราะธุรกิจกว่า 90% ในหาดใหญ่คือ รายย่อย มาตรการช่วยเหลือจึงไม่ควรจำกัดอยู่แค่กลุ่มลูกค้าเดิม แต่ต้องครอบคลุมถึงฐานรากเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว

หาดใหญ่วันนี้ไม่ใช่เพียงการซ่อมแซมสิ่งที่สึกหรอ แต่คือการ "เปลี่ยนผ่าน" ครั้งสำคัญ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ในการวางรากฐานเมืองที่แข็งแกร่งกว่าเดิม

